

Budou mít bývalí vězni ubytovnu v Radotíně?

Návrat z výkonu trestu není jednoduchý. Tito lidé mají problém sehnat práci i bydlení. Pomoc jim nabízí spolek Šance na návrat, který mimo jiné vytipovává objekty na okraji Prahy, kde by mohli po potřebnou dobu žít.

Prázdné objekty jsou vytipovávány i v Radotíně, jiné zase v Miškovcích, další na zámku v Byšicích. „Je nám jasné, že nemůžeme jít do centra Prahy, proto hledáme něco na okraji. Pro to, abychom získali potřebné evropské dotace, je ale zase podmínka, že to nesmí být více jak půlhodiny na autobus,“ uvedl pro Náš REGION Petr Urban ze spolku Šance na návrat. Lidé, kteří se najednou ocitnou na svobodě, to totiž opravdu nemají jednoduché a pomocná ruka je nezbytná. „Díky tomu, že mne spolek zařadil do své komplexní záchranné sociální sítě, jsem byl propuštěn z vazby.

Spolek mi zajistil práci a díky řádně vedenému životu po propuštění mi soud za krádeže vyměřil jen podmíněný trest. Bydlím u přítelkyně, ale od lidí z vězení vím, že kdyby se spolku podařilo realizovat provoz samostatného objektu pro ubytování lidí, zařazených právě do komplexní záchranné sociální sítě spolku, byla by to obrovská pomoc pro osoby propuštěné z vazby nebo výkonu trestu a správný krok ke snížování recidivy, protože tyto

Foto: Wikimedia Commons

Jednou z lokalit, kde by mohla být ubytovna pro bývalé vězně, je Radotín.

lidé by neměli „potřebu“ zajišťovat si základní potřeby k přežití pácháním další trestné činnosti,“ uvedl pro Náš REGION bývalý vězeň Lubomír Machač.

Na ubytovnu postačí nádražní budovy

V západní části Prahy jedná spolek s vedením železnice a dalšími institucemi. „Stačily by nám nádražní budovy, bylo by skvělé, kdyby se mohly zvelebit,“ říká Urban. Má za to, že je třeba pracovat už s lidmi ve výkonu trestu, třeba tři měsíce před jejich propuštěním, aby nemuseli práci a ubytování hledat až v momentě, kdy brány věznic opouští. „Zatím jim sháníme bydlení na různých ubytovnách, abychom maximálně

snížili recidivu. Vytipováváme takové, kde je poblíž práce nebo možnost dopravit se do ní. Naším cílem je ale jedna budova, kde by byla i možnost sociální práce a mohli bychom se těm lidem více věnovat. Je žádoucí, aby tam byli pedagog a psycholog, aby mohly být řešeny i doprovodné problémy,“ řekl Urban. „S lidmi, kteří si prošli výkonem trestu, totiž mnohdy přestaly komunikovat jejich rodiny, ztratili přátele. Když nám to řeknou popravdě, pomáháme jim i spojit se s rodinou. Snažíme se dát je dohromady. Přibuzní někdy řeknou, že je chtějí vidět, někdy ne. Proto je nutná pomoc s ubytováním. Pokud se nevidí déle než rok, vazby s rodinami se přeruší. Dnes to není jako

dřív, kdy vězeň mohl poslat rodině část výplaty, teď, kdyby něco poslal, by mu nic nezbylo. Někteří sice vazby s rodinou nepřerušili, ale zase jejich příbuzní mají malý byt pro hodně lidí, takže se tam už nikdo další nevejde. Někomu zbyde kamarád, který ho ubytuje na pár nocí, ale každé ráno se ho ptá, zda už si něco našel. Pro ženy, které opustily vězení a jsou z malé obce, je zase psychicky náročné zvládat pohledy a poznámky ostatních. Zvláště, když mají děti. Není to vůbec jednoduché a spadnout znovu do trestné činnosti lze snadno,“ dodal Urban. Spolek pomáhá lidem, kteří se dopustili nenásilné trestné činnosti, pokud jsou s někým problémy, vyřadí ho z evidence.

Foto: Phobay

Mít, kde složit hlavu, je pro bývalé vězně klíčové. Díky zázemí se totiž sníží jejich recidivita.

Pomůže to všem?

A jak se na možnost ubytování pro lidi po výkonu trestu v jedné budově dívá veřejnost? „Dobrá otázka, ale neměla by to být spíše otázka pro stát?“ uvedl pro Náš REGION třiačtyřicetiletý státní zaměstnanec Vladimír. „Už konečně by se s tím mělo něco dělat, vždyť stát má ve svých registrech o této skupině obyvatel dostatek informací. Iniciativu spolku ale vítám,“ řekl devětatřicetiletý IT specialista Josef. Dvaadvacetiletý student Matyáš má zase osobní zkušenost s kamarádem, který se do podobné situace dostal. „Vím, jak je složité zařadit se zpátky,“ podotkl. Sedmdesátiletá Emílie je již v důchodu, vítá každou takovou iniciativu. Nerada totiž před prodejnu

obchází lidi „popíjející krabice víno“. V České republice je z věznic každý rok propuštěno dva a půl až čtyři tisíce lidí, a jelikož jim mnohdy není podána pomocná ruka, až dvě třetiny se vrací zpátky. Spolek Šance na návrat spolupracuje s několika desítkami lidí, zatím především co se týče zajištění práce. „Od státu totiž takový člověk většinou dostane tisíc korun, navzdory tomu, že by mohl dostat i sumu jednorázově vyšší. Na dávky v hmotné nouzi se nezřídká čeká i čtvrt roku,“ řekl Urban. Pokud by se spolku podařilo spravovat budovu, ať již na západě Prahy či v jiné lokalitě, šlo by nejprve o pilotní projekt, kdyby se ukázalo, pro kolik lidí by to byla pomoc účinná a pro kolik nikoli. pokračování na str. 3

Budou mít bývalí vězni ubytovnu v Radotíně?

dokončení ze str. 1

Ročně by organizace podle Urbanových slov byla schopna pomoci asi čtyřem stovkám lidí. Zapotřebí jsou k tomu ale samozřejmě i dotace. Dary a příspěvky, díky kterým dnes spolek funguje, by na tak velký projekt nestačily.

ANKETA

Pomohl by podle vás objekt, kde by mohli být dočasně ubytováni lidé po výkonu trestu?

Barbora Ottová (39 let), obchodnice:

Odsoudit tyto lidi je velmi jednoduché a většinou k tomu máme sklony. Řada z nich však sklouzla k trestné činnosti právě proto, že nikdy neměla zázemí. A zavírat před tímto problémem oči se nám nevyplácí, protože bez pomoci se z nich mohou stát recidivisté, na které bude muset společnost vynaložit daleko větší prostředky, než kdyby se jim pokusila pomoci v kritické fázi.

Dagmar Daňková (44 let), učitelka:

Určitě. Návrat lidí, kteří si odpykali svůj trest, do nor-

málního života, by měl být společností umožněn i usnadněn. Je určitě lepší investovat do takového projektu, než tyto lidi nechat v situaci, kdy neuvidí jinou cestu než návrat k trestné činnosti.

Petr Doubravský (16 let), student:

Sociální zařízení pro lidi po výkonu trestu pro nemůže znamenat dobrý start do života po vězení. Na pomůžte opětovně mu zapojení do sy-

stému a sníží případy recidivy. Po propuštění mnoho lidí nemá kde bydlet, nemají práci a nemají co jíst. Opakovaně se dopouštějí trestné činnosti právě proto, že nemají co ztratit a návrat do vězení pro ně může znamenat lepší životní situaci.

Ivana Spoustová (48 let), právnička:

Myslím, že určitě. Propuštění jsou velmi často ve složité situaci, nemají po svém návratu z výkonu trestu žádné zázemí, vztahové ani materiální, obtížně shánějí zaměstnání – u těch, kteří před nástupem pracovali, je kontinuita přerušena. Mnoho

z nich má i dluhy, ať již z doby před odsouzením nebo vzhledem k souvislosti s výkonem trestu, mnohdy musí řešit složité právní otázky a nemají dostatek prostředků na advokáty. I když mají zájem začlenit se do běžného života a vrátit se k "normálu", narážejí na nevstřícnost a předsudky ve svém okolí. Při jejich obtížném návratu je třeba pomoc nejen sociální, ale i poradenská (například při hledání zaměstnání), právní (tam, kde je potřeba vyřešit i otázky spojené s jejich trestní minulostí, diskriminací při hledání práce i řešení rodinných vztahů) a psychologická. Tuto pomoc je třeba vnímat nejen jako pomoc jednotlivcům, ale i jako prevenci jejich případné další trestné činnosti.

Andrea Cerqueirová